

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 2. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za izvozništvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravništvo:
Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: petit vrsta 15 v, osmrtice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Zaščita narodnosti.

Pariz je bil posebno v zadnjem času zbirališče pregnanih in preganjanj. V Parizu so se vršili shodi proti Nemcem in Mažarom, ki pritiskajo manjše narode v srednji Evropi. Poljaki, Čehi, Hrvati so znali zase pridobiti ono javnost, ki se zanima za evropske politične razmere in imeli smo priliko čitati o protestnih slovanskih shodih v Parizu. Slovani imajo med Francozi svoje prijatelje. Lansko leto je obiskal Ljubljano prof. Denis znani prijatelj češkega naroda, ki je hotel spoznati tudi naše razmere ter združiti naše moči, da bi se izdajala v francoskem jeziku jugoslovanska revija, ki bi pojasnjevala stanje na Balkanu. Hrvatje so znali tudi v Parizu dvigniti protest proti nasilnostem. Mi Slovenci se malo potrudimo za to, da bi se drugod o nas govorilo, dasi tudi naše kriče razmere spadajo na svetovni forum, da tam spoznajo, kakšen je naš položaj. Seveda protestni shodi ne odstranijo vseh krivic, vendar je dobro, da izve svet, kako je v Avstriji in drugod, kajti narodnostni boj, kakor je pri nas, je drugim težko razumljiv.

Sedaj pa se je v Parizu ustanovil »Office central des Nationalites« t. j. nekaka mednarodna zaščita za obrambo malih narodov.

Namen tega društva je: varovati naraven razvoj narodnosti.

Vodja združenja, Jean Pelissier, redaktor »Matina« hoče napraviti potovanje po Evropi in povsod propagirati idejo društva. To je za nas na vsak način važen pojav. V društvu nizozemskih prijateljev miru je Pelissier pojasnjeval z besedami: Naše društvo hoče delati za mir, hoče slediti onim apostolom miru, ki priznavajo, vsakemu svoje pravo, ki vsaki narodnosti priznavajo pravico, da živi svoje življenje, govori svoj jezik, da se ohranijo in spoštujejo narodne šege in navade, da si ustvarijo svoje postave in svojo vlado, kakor jim prav kaže. Za ta gesla se hoče društvo bojevati.

Narodnost pa Pelissier ne pojmuje po deželi, niti po rasi: Katalonci, Poljaki, Hrvati so prav tako narodnost, kakor Francozi. Narodnost je socialna enota, ki odgovarja duševnim in нравnim zahtevam svojih članov. Vsak pripada k oni narodnosti, pri kateri se čuti — kot član. Tako narodnost zasluži, da jo vsak vpoštujeva in spoštuje. Zato naj se v vseh deželah osnujejo skupine, katerih odposlanci bi se udeležili kongresa narodnosti v Parizu junija meseca. — Kongres naj oživi narodnostno idejo vpravem duhu; kongres naj doseže, da močnejši narodi ne bodo manjših zatirali; kongres naj bo manifestacija za mir med državami in narodi, drug ob drugem naj se razvijajo narodi, naravni razvoj narodov naj ne motijo meje: vsakemu svoje! To bi bila nova pomlad narodov!

Mi živimo še v starih narodnih bojih. Mnogo krivic še ni poravnanih. Ali bodo priznali močnejši svojo krivdo in nam vrnil, kar je naše?

Ideja »Centralne zaščite narodnosti« je prav lepa; lahko ima tudi svoje uspehe. Toda po enem stoletju narodnih bojev še nismo — zrel, za mir. Kaže se boj še naprej. Mislimo bi sicer, da bi slabšim manjšim narodom mir več koristil, nego boj; to je vprašanje. Težko je verovati na uspehe mirovnih kongresov. Boj ljudstva, držav in narodov gre naprej — boj množki kulturo, slabo pada, dobro zmaguje — in naša dolžnost je množiti naše sile ter stati na obrambi, dokler ne pride dan — ako kdaj

pride — ko boja ne bo več treba, in bomo mirno živeli svoje narodno življenje. M.

Novo življenje ...

Trst, 6. maja 1912.

Prejeli smo in priobčujemo: Vse se vzbujaja, vse kaže nekako hrepenenje po boljšem življenju po svobodi človeški in neprisljano se navdušuje za krasne nauke in vsodbude, ki jih uživa na raznih shodih, manifestacijah in časopisju.

Tudi pri tukajšnjem delavstvu se opaža v zadnjih časih s kako vnemo se je poprijelo dela. Vidi se na njem kako je začelo pojmovati to, kar more vsak človek imeti za poglaviti predpogoj svojega življenja, rešno stremenje po prebratu današnjega ostudnega družabnega sistema, stremenje po osvoboditvi tistega, ki je sedaj tu na svetu v zaščito, obrambo in sploh cela opora peščice onih, ki se z njega norce brijejo, ki mu nalagajo čim ponižnejši in krotkejši jim je, tem večja bremena, ga čim bolj tlačijo in uglabljaajo v suženstvo prokletstva v zatelebanost raznih predsodkov, ki mu ovirajo vsak razvoj pravega resničnega napredka k zboljšanju svojega duševnega in gmotnega položaja.

Začelo je delavstvo spoznavati samega sebe, začelo polagoma si vstvarjati s svojim vedno bolj razvitim umom samo svoje pravice in dolžnosti napram današnjim krivičnim družbi, katero se mora slejkoprej uničiti in streti. Proletariat mora postati v nadaljni bodočnosti to, kar po naravnih in vsakemu količkaj pošteno mislečemu človeku pojmljivih zakonih mora biti jasno, postati mora enakoveljaven z vsemi dosedanjimi tirani in mogotci, ki se imajo zahvaliti njegovi za sedaj še nevednosti in neodločnosti za svoje nadvladaje.

Ko hočem nadaljevati mi se nehote omeji misli in pristanejo pri tistem malemu ljudstvu pri tistem teptanem od vseh strani zničevanem skromnem narodu pri našem slovenskem, vedno vsem zastarelim tradicijam in nepopisni udanosti in pobožnosti tistih, ki ga dan za dnem vodijo po temnih potih in ovinkih v vedno večje blodnje in vstvarjajo iz njega janičarje na jako prefrigan način z najzavitejšimi frazami.

Omenjal sem ob začetku svojih misli, da se je med tržaškim proletariatom začelo porajati novo življenje; moram pa tu, ko sem se dotaknil nas Slovencev s povešanim čelom obstati in natančneje zreti v dušo našega kmeta in delavca, katera tvorita skoro celoto našega naroda in izraziti tu svoje pomisleke.

Na eni strani pobožen kmetič, ki se ko gre s svojo motiko na polje, nekako otročje smehlja pomladanskemu solncu in se čuti po nedeljskih besedah svojega duševnega pastirja ves navdahnjen in poln sreče upajoč in zroč tja daleč, kamor še nobeno oko ni videlo in nobeno uho ni slišalo — tja na oni svet.

S to blaženo uteho začne kopati v potu svojega obraza za one, ki vkljub temu, da so namestniki Onega, ki je vsegaomogočen, potrebujejo na zadnje ravno od tistega, ki je primoran ubogati, poslušati, se z vso vdanostjo klanjati in noge poljubovati — vse. Ko napoči večer, se na tihem moleč Ave Marijo ves truden, sključen in napol ubit vrne v svojo skromno kočico in ne misli pri tem nič drugega nego, kako bo zopet naslednji dan, prihodnji teden itd. obdeloval svoje skromne njivice.

Solnce je že davno prekoračilo potočič, zagrnila tudi drugo polovico ulice ter se povspelo na ves zid hiše babe Lilovice. Ljudje so neprestano hodili in se gnetli po ulicah, toda med njimi ni bilo ne Rade, niti babe. A klepanje vendar ni prenehalo.

»Kakšen brezbožen praznik je vendar?« je zagodrnjal dijak jezno.

Vendar njemu se ni poljubilo niti izvedeti, kakšen praznik je. Prvi človek, ki bi ga bil slišal, bil bi mu to povedal. Kaj bi tudi imel od tega? Že dolgo niti ni vedel, kako se vrste dnevi in kako beži čas. Bila je pomlad v polnem cvetju, toda on niti ni zapazil, da je pomlad... A čemu mu je ta pomlad, tako neizrekljivo krasna, tako neskončno čarobna, ko se pa nahaja v njegovi duši celo morje muk in trpljenja?... Da, priroda je imela takšno brezsravnost, kakor bi se mu posmehovala. In z gnusom je na nekaj pljunil... Brezdvomno na prirodo.

Kmalu pa je dobil odgovor na svoj nestrpljiv krik.

XX.

Kandova zadrega narašča.

Iz nasprotno ulice se je razlegal monotono cvileče petje otročjih glasov. Te glasove je spremljal drugi višji in starejši, ki je pel neko zamotano cerkveno pesem. Ta čuden koncert se je bližal čimdalje bolj ter se čul čimdalje razločnejše. Med tem se je prikazala vrsta otrok z lampijoni, zastavami in dolgimi voščeniimi svečami, na katere so bili privezani črni trakovi; za njimi zopet krdelo drugih otrok in z njimi psalmist Merdevendžiev, za katerim so sledili popje v cerkveni opravi. Po zraku pa je puhtela vonjava mire; bil je to Lalkin pogreb.

Kaj pa s slovenskim delavcem? Tu v Trstu se ta še precej zanima za javno življenje, je pač to zanimanje tako, kakor se more zahtevati od našega delavca. — V službi je zelo priden, še precej udan; navdušuje se za vsak pojav v naši politiki, kakor pač on razume, da je dobro in prav, se prička s svojimi italijanskimi tovariši; se z vsem ognjem navdušuje itd. itd. skratka: Vam je to tip prave posebnosti.

Da, da — ironija kaj ne?

In vendar se da vsemu temu odpomoči; samo malo več dobre volje in požrtvovalnosti bi trebalo od strani tistih, kateri so vedno polni fraz rodoljublja in »ljubezni« do zatiranega in teptanega naroda in ki puste mirno da se vedno bolj ucepja ta pogubonosni položaj. Naglašati moram pri tej priliki, da se je med našim delavstvom samim začelo marsikaj izpreminjati. Oklepati se je začelo vedno bolj svojih stanovskih organizacij, katere pa, kakoršne so sedaj mu v resnici ne morejo dosti pomagati in je začelo prihajati do spoznanja, da se jih mora temeljito reformirati na narodno socialni podlagi in priti v najožje stike s čiščimi narodnosocialnimi strokovnimi organizacijami ter razširiti svoj delokrog po celem Jugoslovanskem, pripravljajoč pot k vseslovenskemu socializmu.

Na drugi strani se pa je porodil z našega delavstva razveseljev pojav, ustanovilo si je »Slovensko delavsko izobraževalno društvo za Trst in Primorje« ki kakor doznajamo hoče poleg vsestranske izobrazbe posvečati največjo pozornost strokovnemu narodno-socialnemu delu. Dati hoče svojim članom delavcem temeljitega strokovnega znanja in vse drugo česar nujno potrebuje v svojem življenju. — Da se pa vse te lepe ideje uresniči se moremo poprijeti vstrajnega in brezobzirnega dela. Pasti mora vse, kar je bilo dosedaj prisiljena in usiljivega, kajti le ako bodemo jasno in odkrito govorili bo zamogel korakati slovenski proletariat pravemu novemu življenju nasproti. Slovenski delavec.

Proračunski provizorij.

Dne 1. julija poteče proračunski provizorij, v proračunskem odseku je v debati celotni proračun za tekoče leto, a danes 7. maja je vlada predložila zbornico nov šestmesečni proračunski provizorij, ki traja od 1. julija do 31. decembra, ter v svojih treh določbah dovoljuje pobiranje direktnih davkov in indirektnih doklad, da se izdatki za to dobo priračunajo celoletnemu kreditu, ki pa sega le do končnega termina proračunskega provizorija. Tako se je zopet zgodilo, da mora zbornica, ko je že enkrat odpravila prvo čitanje celoletne proračunske predloge baviti zopet s čitanjem provizorija. Proračun postane torej popolnoma brezpredmeten, ker ga je izcprala vlada že s svojimi provizoriji, ki segajo do konca poslovne dobe. Celu v vladi prijaznih krogih se je začel nedavno odpor proti takemu nerednemu gospodarstvu s provizoriji, ki si z njimi pomagajo vlade iz vednihzadreg. Tako polovičarsko gospodarstvo škoduje resnemu in temeljitemu parlamentarnemu delu in je vedno le dobro orožje v roki vlade, ki si zna z raznimi kompromisi zagotoviti večino za provizorij, ker v Avstriji je politika situacije taka, da nobena vlada ne more vedeti, ako preživi svoj provizorij in bodočnost prepušča lahkega srca drugim. V parlamentu se je nazvalo tako

gospodarstvo prav pravilno ewiges Fortwursteln in res za kaj takega ni primernejšega izraza.

Tudi sedaj je prišla vlada z vednoistimi razlogi glede predložitve zopetnega provizorija. Po zagotovilu vladnih krogov niso posebno ugodni izgledi za vlado glede povoljne rešitve celoletnega proračuna, do konca poletnega zasedanja bi bilo premalo časa, da se reši proračun v plenumu, ko gre v samem odseku delo tako počasi naprej. Pa tudi v tem slučaju bi se morala vlada poslužiti kratkoročnega provizorija, ker sedanji poteče s 1. julijem, a do takrat z ozirom na sedanjo politično situacijo niti misliti ni, da se do takrat v plenumu reši celotni proračun, ker vlada nima nikakih jamstev za gladko rešitev istega. Ti argumenti so seveda delovali na vladi blizo stoječe stranke, da so »za enkrat« pogledale še skozi prste in ji dovoljujejo zopetni provizorij.

Tako se ponavlja to nesolidno gospodarstvo leto za letom naprej, res se vedno pojavljajo odpori, ki jih pa zna vlada vselej izpodbiti s svojim: ali — ali! Vlada seveda ve prav dobro, da bo dobila svoj provizorij, zato ji pa ni tudi nobene sile glede celoletnega proračuna. Politiškega položaja novi proračunski provizorij prav nič ne izpremeni, ker v parlamentu se bo delalo po starem načinu: es wird weitergewurstelt!

Italijansko-turška vojna.

Italija je razobesila na utrdbah otoka Roda italijansko zastavo, po kratkih bojih potisnila turško posadko, kolikor se je ni dalo v notranost, a o svojih nadaljnjih načrtih molči. Od povsod drugod pa prihajajo najrazličnejša poročila, prva govore v obširni italijanski pomorski akciji, ki obstoji v blokadi vseh važnejših turških točk v in ob Egejskem morju, na drugi strani se pa to poročilo dementira. Iz raznih krajev prihajajo vesti o trenutnih podvhatih italijanske bojne mornarice, danes križari oddelek tam, cernira ta ali oni otok, opazuje in se pripravja na blokado tega ali onega mesta, a nato zopet utihnejo poročila. Samo Italija trdovratno molči, njen bojni načrt je popolnoma tajen, a vsak dan je pričakovati novih presenečenj, kakor smo dozdaj dočakali se tri, namreč bombardiranje Beirut, Dardanel in okupacije Roda. Velesile se sicer tolažijo, da Italija ne namerava nikake pomembnejše akcije, a ta tolažba je jako optimistična, saj se je tudi dan pred bombardiranjem Dardanel trdilo, da Italija ne bo podvzela nikake akcije proti Dardanelam! Kakor se vidi, še najbolj pozna Turčija sama italijanske načrte, kar je sklepati iz dejstva, da Dardanele kljub sklepa ministrskega sveta in obljube velesilam, še danes niso odprte, kar je znamenje, da misli Turčija še vedno in gotovo na italijanske operacije proti Dardanelam!

Kaj je nameravala italijanska vlada z okupacijo Roda, tudi tega ne pove Italija. Oficijelni komunikaji najavljajo le okupacijo otoka Roda. Seveda prevladuje v vseh diplomatskih krogih mnenje, da je okupacija Roda le prehodna, da Italija takoj zapusti otok, ko bo le najmanjšega izgleda na povoljna mirovna pogajanja; v nasprotju teh poročil pa je atenska vest, da se oficijelna Grška boji, da Italija proglasi definitivno okupacijo otoka Roda; prebivalstvo otoka Roda je v veliki večini Grško, ter je Turkov razmerno jako malo, zato pa je stara želja Grkov po otoku Roda, ki bi bil se-

dobne rože, zasajene in negovane z njenimi lastnimi rokami, je imela tudi v laseh; njene roke, bele in prozorne, kakor pri nekaki iz mramora izklesani graciji, so bile sklenjene na njeni poročni svilnati obleki in na njene vpadle prsi so ji položili sliko vnebovzvetja Evadice Marije. Opojna vonjava iz cvetic in smirnskega timiana je napolnovala okolico ter oamljala počutke.

Komaj so odložili pare, se je mati s srceolomnim tarnanjem vrgla na hčerko, jo objela z obema rokama, ter zarila svoje lice v cvetlice in obleko pokojnice kakor znorela. A potem je začela govoriti s temi zamolklimi, nedopovedanimi, znorelo strastnimi besedami materinske ljubezni, katere vsikdar slično iglam prodirajo srce, po katerih lasje vstajajo človeku pokonci na glavi. Vsaka beseda je odlomljen kos srca, vsak krik morje žalosti in neizrekljive bolesti. Jok in ihtenje je naraščalo naokrog; domači in tuji, z očmi, topečimi se v solzah so si pritiskali robce na usta, da se niso spustili v glasen jok. Toda Kaka Ginka, spretna in zanimiva v svoji žalni opravi, je tarnala nevtolažljivo; njen oče, podpiran od dveh sorodnikov, je ves potr pobešal svojo belo glavo. Stefčev, gologlav in z robcem na očeh, je stal poleg par. Toda solz ni imel, samo njegovo lice, ki je bilo navadno brez izraza in rdečkasto, je bilo sedaj blede. Nekako ospurno se je oziral naokrog kakor človek, ki gleda, pa ne vidi nikogar... Ne daleč od njega je bilo opaziti med krdelo ruso glavo Sokolova. Njegove oči so uporno zrle na smrtno sliko Lalkino; objemal je s pogledom in kakor bi hotel pojesti to prikazen žrtve, katero je tako vneto ljubil, ona pa njega... Oh, kako bi zamogla biti srečna, toda ta usoda, usoda!... Med tem je zagledal blizu sebe Stefčeva. Njuni

LISTEK.

Pod jarmom.

Roman iz bolgarskega življenja pred osvoboditvijo.

Spisal Ivan Vazov. — Poslovenil Podravski.

Skozi vrata je prišla baba Lilovica z Rado. Urno sta korakali navzgor po ulici. Kandov je kmaj sedaj začul glasne vdarce klepala. »Brezdvomno je kak praznik«, si je mislil, »pa sta šli skupaj v cerkve. Obstal je kakor prikovan, spremljajoč z očmi oddaljujočo se devo. Ni ga opazila, kajti ko je prišla ven in ko je korakala po ulici, je imela oči obrnene k tlem. Nehote je zapazil, da je imela na sebi novo črno obleko. Ni imela na sebi pepelnatega kartunovega predpasnika z belimi kolesci in persci kakor drugekrat. Toda kakšno rdeče je bilo njeno lice, kako strogo in očarujoče.

Dolgo je čakal dijak njene vrnitve... Pretekla je ena, dve uri. Ni se malo razjezil, ko je začul, da je to klepalo sedaj vtihnilo, pa zopet zadonel, a ta suh, ječeč in presunljiv glas je dražil njegove žive, da tega ni mogel prenesti ter ga pripravljale v obup.

»Za zlodja, kakšen praznik je?« si je ponavljal jezno.

»Kam se je zgubila s sto grozno babo?«

»Kakšno bedasto klepalo je to?«

»Kakšne praznike imajo z nerom? Ali se mar zgolj praznovati ljubi ljudem?... Čemu je meni ta praznik, praznik teh malikovalcev?«

Ta krik mu je sedaj pasedaj prodiral iz prs, a on je še vedno stal na ulici. Toda Rade ni bilo.

veda z definitivno italijansko okupacijo za Grško vedno izgubljen. Tudi na te atenske vesti molči Italija in noče podati nikakih pojasnil.

Po dolgotrajni italijansko-turški vojni je sedanji položaj jako malo različen od prvotnega, aneksija Tripolitanije, ki jo je vsakdo pričakoval že vnaprej, dalje pa vzmernirajočih dogodkov (Preveza, Beirut, Dardanele) sedaj okupacija Roda.

A vendar kažejo vsa znamenja, ako bo Italija nadaljevala sedanje akcije, da se bliža končna a odločilna italijansko-turška vojna.

DNEVNI PREGLED.

Poslanec Jarc denuncira! V zadnji seji deželnega šolskega sveta je profesor Jarc pokazal kakšne vzorčajočije postavljajo klerikalci na naše srednje šole. Ta dan je namreč Jarc v polni nagoti pokazal svojo denuncijantsko naravo. Suplenta Mišiča, koroškega Slovenca, ki je imel biti na prvem mestu predlagan za profesorja na gimnaziji, je skušal uničiti in prepričati njegovo imenovanje s tem, da ga je **denunciral**. Ob splošnem začudenju je ta profesor začel čez svojega kolega Mišiča udrihati na najostrejši način in pripovedovati, da je bil še pri **so-dišču na Koroškem kaznovan in da vsled tega ne more biti imenovan**. Najgrše pa je pri celi stvari še to, da se je poslužil Jarc tega sredstva samo zato, da bi izpodrinil Mišiča, na njegovo mesto pa spravljal nekvalificiranega suplenta **Marinka**. V tem lepši luči je Jarc, ker je Mišičev imenovanje samo zavlekel, ni ga pa prepričal. Mišič je baje res bil pri sodnji in to še kot študent radi spopada z nemškutarji ob priliki sokolske slavnosti v Borovljah. Od druge strani pa se zatrjuje, da Mišič sploh ni bil obsojen pač pa njegov brat, Jarc se je pa sedaj menda v jezik vgriznil, ker se bodo morali baje rekvirirati tudi akti za klerikalca Marinka, ker je imel na Dunaju s sodnijo opraviti. — Na vsak način so klerikalci lahko ponosni na take može, ki kot šolski vzgojitelji denuncirajo svoje tovariše v takih korporacijah kot je deželni šolski svet. Za klerikalce je pač pregovor: »Der grössste Schuft im ganzen Land, das ist der Denunziant.« (Največji šuft v deželi je denuncijant) vedno aktualen ter klasične vrednosti.

Pyrhova zmaga v Spodnji Šiški. Socialni demokrati nikakor ne morejo preboleti hudega poraza, katerega so doživeli v nedeljo pri dopolnilnih občinskih volitvah. V svojem organu bljuje zveplo na dr. Ravniharja in dr. Tavčarja, ki sta jim silno na potu. Naravnost smešno pa je socialistični izbruh o Pyrrovih zmagi na prednjakov v Šiški, ki je baje liberalce tako zmedla, da lahko postane največji križ s psihiatri. Mislimo, da so si socialisti sami dali s tem najboljšo spričevalo za njih duševno razpoloženje po porazu, ko tako kličejo na pomoč psihiatre. Če hočejo socialisti govoriti o kakih Pyrrovih zmagi, morajo vsekakor priznati, da so si ravno oni pri prvih volitvah v III. razredu priborili Pyrrovo zmago. To se je posebno pokazalo v nedeljo, ko so bili pošteno tepeni. Sicer smo pa prepričani, da ravno ne bo potreba psihiatrov, da spravi v red razburjene možgane socialistov. Še par novih porazov, pa se bodo počasi stregli.

Socialisti za planinsko društvo »Naturfreunde«. Včeraj se je vršil v gostilni »International« na Resljevi cesti ustanovni občni zbor ljubljanske podružnice nemškega socialističnega planinskega društva »Naturfreunde«, za katero so naši socialisti tako zelo navdušeni. Čemu je potrebna ustanovitev te podružnice, ti socialisti sami niso na jasnem. Slovenci imamo svoje planinsko društvo, ki je neustransko, nepolitično in goji med našim ljudstvom samo ljubav in zanimanje za naših krasnih planin. V tem društvu bi čisto gotovo našli prostor tudi socialisti. Ustanovitev podružnice »Naturfreunde« je brez vsakega pomisleka popolnoma nepotrebna. Čemu delati reklamo za nemško društvo.

Slovensko gledališko vprašanje se ne premakne raz mesto, kakor se trdi se vrši vse za kulisami, da bo javnost tembolj presenečena. A teh presenečenj ne bo treba preveliko, ker dan za dnem doživljamo presenečenja. Bivši

pogledi so se srečali. Sokolov ga je premeril z groznim pogledom ter mu rekel na glas: »Gospod, tvoja podlost je ugonobila to žensko! Odgovoril zanj pred menoj in pred Bogom!»

Molitev se je končala. Materin glas je zopet zacvilil ter splaval po ozračju. Pare so zopet dvignili in spreved se je pomaknil naprej. Kandov se je skoro mehanično pridružil k sprevedu. Njegovo lice je ostalo tih kot poprej. Ganljiv prizor, na katerem je bil navzoč, ga niti trohice ni ganil. Nasprotno, nek razbrzdani mir je osvetlil njegovo lice: sodil je, da Rada kot Lalkina prijateljica, mora biti tu navzoča. Torej jo tukaj zagleda... Samo to misel je mogel v njem zbuditi ta mračen spreved brez konca. Pa se je tudi obračal in pogledal po ženskah, toda Rade ni bilo videti; premeril je s pogledom vsako črno obleko, vsako zalo glavo, toda Rade ond n spoznal... Ostal je nekoliko zadi, da so tudi poslednje ženske v sprevedu šle mimo njega, toda zaman je s svojim jastrebovim pogledom streljal in gledal v premični gneči ljudi, ki so se valili slično reki mimo njega... Rade ni bilo! Srce se je potreslo v njem. Kako? Rade ni tukaj, ko neso k pogrebu Lalko, njeno prijateljico? To ni mogoče, ni mogoče!... In zopet se je vrnil med krdo ter iskal, iskal, toda ni našel. Kaj ima to pomeniti? Da Rade ni tukaj? A kje je torej Rada. Ona je odšla z babico Lilovico, kje jo je torej pustila baba Lilovica... samo ob takem času? Kakšen važnejši opravke ima danes Rada, nego pospremiti ljubljeno svojo prijateljico k pogrebu?... Ali pa je nemara tukaj, samo da je on ne vidi, ker se mu vrti pred očmi? A babico ej vendar videl!... Kaj ko bi šel ter jo vprašal? Nespamet, nespamet, neprilicnost!... Revni dijak ni slutil, da njegovo vrtenje in iskanje v otožnem sprevedu je bilo isto tako neprilicno ter je takisto vzbujalo pozornost...

člani slovnega gledališča počejo čakati teh presenečenj in si iščejo kar je popolnoma razumljivo angažmajev drugod, ker od zraka ne more živeti nikdo. Pomilujemo samo bodoče vodstvo slovenskega gledališča, ki za svoje podjetje ne bo dobilo niti domačih niti tujih članov. Tujci, posebno, operni člani so že zdavnaj izgubljeni, ker ni mogel nikdo upati na bodočo operna sezijo v Ljubljani, pa tudi večina domačih moči je za Ljubljano in to za dogleden čas izgubljena. Naj navedemo le malo dejanskega položaja: operetni tenorist Iličič, prva subreta Thalerjeva, ljubimka Wintrova ter gopsa Iličičeva so angažirani stalno v Trstu; bariton Novak je angažiran na Hamburško opero mestnega gledališča, Danilo se pogaja s Trstom; gopsa Setrirova in Šimaček sta angažirana v Brnu, Povhe je v pogajanju z nemškim gledališčem v Brnu; danes se nam pa poroča, da je podpisal režiser Hinko Nučič petletni kontrakt na deželno gledališče v Zagrebu, kar pomenja pač nenadomestno izgubo za slovensko gledališče, ker izgubimo z g. Nučičem edinega domačega ljubimca ter vestnega režiserja. Istotako je angažiran boljši del opernega zbora v Zagreb. Tako danes lahko konstatiramo, da je dosedanji ansambl slovenskega gledališča, kolikor je bilo stalnega, že skoraj popolnoma razbit! In kje iskati sedaj domačega ensembla, kdo se bo posvetil gledališču, ko mora že vnaprej misliti, da bo drugo leto stal na cesti, kje iskati tuj ansambl, ko so po drugih slovenskih gledališčih že večina sklenjeni kontrakti in je na izbiro le še slabši material! Kaj to pomenja, ve le oni, ki pozna gledališki ustroj drugod! Tako daleč smo dospeli, to pa samo radi tega, ker gotovi ljudje ne znajo razlikovati kulture od politike!

Kraljevski komisar Cuvaj se poslužuje najskrajnejših sredstev, da bi preslepil javnost in preveril ljudi o dobrotah kraljevskega komisarja. Tako je te dni Cuvajev uradni list prinesel debelo tiskano zahvalo občinskega sveta v primorskem mestu Novi, kjer se ta zahvaljuje za dobroto, ki jih je izkazal komisar Cuvaj mestu, ko je omogočil zidavo mestnega vodovoda; danes pa v reškem »Novem listu« s polnim podpisom konstatira občinski svet novski, da Cuvaj nima prav nobenih zaslug za vodovod, da pa tudi občinski svet ni poslal nobenega brzojava niti vladi niti Cuvaju, da je ta torej priobčila lažljivo poročilo, ali je pa naselja mistifikacija! — Današnji »Reški novi list« je bil zaplenjen, ker je priobčil interpelacijo delegata Spiničiča, o delegacijah.

Varnostne naprave ob Gruberjevem prekopu. Dela na Gruberjevem prekopu se bližajo h koncu. Tračnice železnice v strugi se odvažajo, struga se čisti in tudi dela na Gruberjevi cesti tako napredujejo, da se bode ista kmalu izročila prometu. Odrpto ostane le še vprašanje varnostnih naprav. To vprašanje je pa tembolj važno, ker so isto uvaževati pozabili pravočasno lahko rečeno vsi prizadeti faktorji, in je vsled nesreče morala poseči vmes javnost. Slučaj Novakove nesreče je dovolj jasno pokazal, kaj da so tehnični in uprava v načrtih in pri izvršitvi istih zamudili. Ne gre pa na ta način dolžiti ne projektanta pl. Podhagškega in ne kakor je zadnjič to storil »Slovenec« župane mesta Ljubljane oziroma še celo občinski svet. Prvotni načrt pl. Podhagškega je bil deloma je generalni in se je detailni načrt izdelal še le po posebnem tehničnem oddelku, ki se je v to svrhu šele ustanovil. Tega tehničnega oddelka bila je tedaj naloga izvršiti detailirane načrte, in v teh načrtih bilo je treba storiti vse v tehničnem in varnostnem oziru. Ako je tedaj ta urad prezrl napravo stopnjic v Gruberjevem prekopu, je tudi sam za to odgovoren ne pa kdo drugi. S tem pa, da so se zamudile naprave za javno varnost, še ni rečeno, da se istih ne bi zamoglo naknadno napraviti, in gotovo je, da se bodo vsi pri osuševanju barja prizadeti faktorji brez izjeme zavzeli za to, da se zamujeno kolikor mogoče hitro popravi, in da nikdo ne bode hotel prevzeti odgovornost za kako enako nezgodo, kot je bila ona nesreča Novakove. Z poglobljenjem struge Gruberjevega kanala so se razmere glede varnosti in varnostnih naprav izdatno spremenile. Med tem, ki je poprej bilo le par dohodov k vodi, se je pa sedaj struga za par metrov poglobila, in so se napravile tudi zatvornice. Ob stari strugi bilo je obrežje tudi nasajeno, bilo si je mogoče tudi na ta način v slučaju nesreče pomagati. Sedaj pa so visoki zidovi in zatvornice potapljačim naravnost usodepolni, in smelo trdim, da bodo pri vsem tem zatvornice zahtevale same največ žrtev. Nujno je tedaj potreba, da se v javno varstvo kaj stori v Gruberjevem prekopu. V prvi vrsti bilo bi priporočiti napravo železnih stopnjic, ker se take v zidu sedaj je težko dajo izvršiti. Nadalje bi bilo naravnost na raznih krajih na brežnjih stenah vdela vertikalne drogove tudi iz železa oziroma tudi rinke, na katere bi se privezali rešilni čolni. Pri za potapljačo najnevarnejšem objektu, t. j. pri zatvornicah, pri katerih obstoje sedaj — žal le na desnem bregu — stopnjice in še te ne do tal, vdela bi bile železne lestve in na vsaki način izvršiti mostiče za pešce preko zatvornic. V slučaju kake nesreče vsled konstrukcije zatvornic in njihove višine ne bode mogoče priti ponesrečenju tu na pomoč. Izgovor, da železnica oblast ne dovoli prehoda preko proge, je naravnost jalov. Smešno bilo bi v dvajsetem stoletju s takimi oziri onemogočiti potrebne prometne zveze, posebno pri železnici, po kateri vozi na dan baje kakih deset vlakov. Gre pač le za stroške, koji bi železnici morebiti narasli z kakim nadzorstvom proge; te bi slednjič prevzela mestna občina. V tem slučaju je pa tudi naprava podmosta pod železnico mogoča, s tem bi odpadle vse neprijetnosti, in bi bilo tudi za varnost preskrbljeno. Promet med obema deloma mesta na levem in desnem bregu Gruberjevega kanala pa že sam na sebi zahteva napravo mostu na križišču Streliške, Domobranske in Gruberjeve ceste. Vsaj živimo v dobi razvitka in napredka mesta, treba je tedaj porabiti ugodno priliko in olajšati promet ne pa istega še otežkati, kakor se je to zgodilo na dolenskem mostu, koder je vsled izpeljave električne železnice zožen promet za vozove skoraj na tri

metre, vrhutega pa tudi hodniki ne zadostujejo pešcem. Na delo tedaj občinski svet in faktorji za osuševanje barja.

Srebrno poroko obhajata danes gospod Jakob Lavter, krojač in branjevec na Radecke cesti, in njegova žena Uršula Lavter. Vrlemu naprednjaku in narodni rodbini iskreno čestitam!

Bratom sokolskim pisateljem! Slovenski sokolski koledar za leto 1913 izide o priliki petdesetletnice slovenskega Sokolstva v razširjeni jubilejni izdaji. Uredništvo vabi vse brate sokolske pisatelje k sodelovanju. Vposlani članki se morajo več ali manj tikati vzvoja slovenskega sokolstva (zgodovinski članki v idejnem, organizacijskem, telovadno-strokovnem oziru itd.). Izvolite jih poslati uredništvu »Slovenskega sokolskega koledarja« v Kranju najpozneje do 1. julija 1912. Uporabne članke, za katere ne bi bilo v koledarju več prostora, priobči »Slovenski Sokol«.

Nova umetnost. Gosp. Fr. Rajec je razstavil v izložbi g. Schwentnerja v Prešernovi ulici svojo drugo kamenito sliko, ki jo je sestavil iz tolenega kamenaj v naravnih barvah. Ta podobica je sicer majhna, zato pa je bila njena izvršitev tolikanj težavnejša. Omenjeno bodi še, da je sestavljanje takih podob tudi vsled tega posebno težavno, ker se kamenje ne dobi v vseh mogočih barvah, kakor so te slikarju na razpolago v tobakarnah v prodajalnah ali pa si mnoge nove lahko tudi sam napravi s mešanjem, česar se pri kamenju ne more storiti.

Razpisani srednješolski mesti. Na I. državnim gimnaziji v Ljubljani je razpisano mesto za **klasično filologijo** s slovenskim in nemškim učnim jezikom. Iz nemščine (stranski predmet) izpraznjeni posilski imajo prednost. Zadnji vložitni dan je 20. majnik. — Na moškem učiteljsku v Ljubljani je razpisano mesto za **namščino (glavni predmet)** v zvezi s pedagogiko ali pa zgodovino oziroma zemljepisom (stranski predmet) s slovenskim in nemškim učnim jezikom. Prošnje je vložiti do 25. majnika.

Kabelski brzojavi v Ameriko. Brzojavna uprava podmorske kabelske proge Emden-Tenerifa je znižala pristojbino za vsako besedo brzojavke za eno krono. Pri brzojavljanju je treba navesti točno progno Emden-Tenerifa.

Vlomi in tatvine v postojnskem okraju. Iz Postojne se poroča: Ker se v zadnjem času v postojnskem okraju tatvine in vlomi vedno bolj množe, je dobilo orožništvo nalog, naj na to posebno dobro pazi. Orožniki so odredili obširne akcije, da pridejo tatovom na sled. Dne 2. t. m. se jim je posrečilo vjeti drznega vlomilca Antona Zormanca iz Hruševja, ki najbrže pripada kakim internacionalni vlomilski tolpi.

Po dolgem času vjet. Dne 1. aprila je iz novomeške jetnišnice pobežnil neki Friderik Zorn, ki je bil radi tatvine kaznovan na več tednov zapora. Begunec se je klatal dalje časa po Gorenjskem in prišel te dni v Ljubljano. Tu ga je na Mestnem trgu spoznal neki detektiv in ga je aretirjal. Fant se bo moral zopet preseliti v luknjo.

Cesarskega namestnika je zasmehoval. Radi zasmehovanja cesarskega namestnika kneza Thuna se bo moral pred praškim vseučiliščem zagovarjati dunajski docent dr. Hartmann. Prva obravnava je bila preložena, ker je treba zaslišati še tri priče, da izpovedo, ali je Hartmannov govor bil razžaljevala značaja ali ne.

Črne koze v Krakovu. V mestu Krakovu so se pojavile črne koze, ki se vedno bolj širijo. Včeraj so zopet izsledili osem slučajev. Občinstvo je zelo razburjeno, ker je bolezen, kakor znano, zelo nalezljiva.

Velik požar. V Sopronu na Ogrskem je pogorelo 35 hiš. Škoda znaša 250.000 kron.

Žrtve solnčnega mrka. Na očesno kliniko v Heidelberg je došlo osem ljudi, katerim se je za časa zadnjega solnčnega mrka vnela mrežnica. Zgubili so vid skoro popolnoma radi tega, ker so gledali v solnce s prostim očesom. Zdravniki upajo, da bodo ponesrečenec rešili, ker mrežnica še ni preveč poškodovana.

Znani pustolovec Otmar Gubata, ki je prišel kot mladi kuhar v Pariz, se izdajal za nadvojvodo Karla Henrika, kot tak izvršil nebroj sleparij in se končno poročil z vdovo nekega danskega veleindustrijalca, se je sedaj zopet pojavil na Dunaju. Ogoljufal je več ljudi za svoto 200.000 K in nato pobežnil v Ameriko. Toda sreča mu ni bila mila. Na potu je bil aretirjan in se bo moral sedaj zagovarjati pred dunajskim sodiščem.

Mavzolej srbske dinastije Karagorgijevičev. Srbski kralj Peter namerava na hribu Oplenac pri Topolovem zgraditi krasno cerkev iz belega marmorja, ki bo določena za mavzolej dinastije Karagorgijevič. Načrt za stavbo je napravil znani kipar Rosandič.

Pariški policijski prefekt aretirjan. Ko se je znani pariški policijski prefekt Lepine peljal v ponedeljek z avtomobлом mimo Territla, so ga orožniki ustavili, ker voz ni imel predpisane numeracije. Lepine ni hotel povedati svojega imena, naker je bil aretirjan. Ko so orožniki zvedeli za njegovo ime, so ga takoj zopet spustili na prosto.

Velika eksplozija. V Danzigu je eksplodiralo šest zabojev smodnika, ki so bili določeni za neko tovarno. Štirje ljudje so bili na mestu mrtvi, pet pa težko ranjenih.

Samomor na parniku. V nedeljo je skočila s parnika, ko je vozil po Vltavi proti Pragi, neka mlada ženska v valove. Občinstvo se je zelo razburilo in poskusili so vse mogoče, da bi nesrečnico rešili. Vsi poskusi so bili zaman. Potegnili so jo šele zvečer iz vode. Bila je služkinja Terezija Nemeček pri nekem zdravniku in je storila svoje dejanje — iz nesrečne ljubezni. — V soboto je skočila v Vltavo žena nekega postreška Doležal, padla pa je na plitvo mesto in jo je rešil neki cestni prižigalec. Vzrok domači prepripi.

Nogometna tekma med Avstrijo in Ogrsko se je vršila v nedeljo na Dunaju. Rezultat je bil 1:1, torej neodločno. Avstrijci so bili boljši v napadanju, Ogrji pa so se izborno branili. Gledalcev je bilo 15.000, kar pomeni za Avstrijo rekord.

Kinematografi »Ideal«. Gostovanje nemškega ljudskega gledališča z Dunaja v filmu

»Neznane« je doseglo včeraj popolen vspeli. Ta film je prvi avstrijske industrije in igrajo samo najboljši dunajski umetniki kakor: Znana tragedkinja Claire Wolf-Metternich, gg. Kutschera in Blasel, gopša Bernay in nestor dunajskih komikov 82letni Karel Blasel. V soboto največja dosedaj kazanih senzacij Nordiskfilm »Leteči cirkus«.

DRUŠTVA.

Redni občni zbor deželne zveze kranjskih obrtnih združenj v Ljubljani se vrši v ponedeljek dne 13. maja 1912 ob 2. uri popoldan v posvetovalni dvorani »Mestnega magistrata« v Ljubljani.

Društveno zborovanje Laškega učiteljskega društva. Dasitudi nam je nagajivi Jupiter Pluvij hotel skvariti majnikov izlet dne 5. maja na Zidani most, vendar svojega namena ni dosegel. Načelnikova spretnost v živahnem vodstvu strokovnih razgovorov je srečno tekmovala s temperamentno razpravo poročevalca, kateri je naglašal, s kako prefriganostjo si vejo pomagati proti osemletnji šolski dobi, žal — le premnogi brezvestni roditelji. In kdo bi si mislil, da najdejo taka nekulturna stremjenja zaslonbo in podpora pri nekaterih zdravnikih! — Izvedeli smo še marsikaj in izvolili k Zavezni in Zvezi potrebno število delegatov. Po dve in pol ure trajajočim poučljivim zborovanju zapuili smo svoje telesne potrebe kuhinjski izurjenosti in kletarski poštenosti vrlega narodnjaka Juvančiča, mejem ko so se naša srca stopila v naslaji izvanrednega vžitka prekrasnega petja hrastniškega kvarteta. Izrazujoč zahvalo častitavo gospodu Preku na tako sijajnem uspehu. Posebno nas je očaral njegov božanstveni tenor! Za počastitev Terpsihore si je prizadeval domači Schramml-quintet pod vodstvom g. Dorerja, kateri je žel mnogo priznanja. — Počastile so nas, kar s posebnim zadoščanjem bilježimo tudi vse ugledne domače obitelji. Iskrena zahvala vsem, kakor ne manj starem s vrhovitelju prvaku A. Gradšniku, kateri nas je s kremenitimi nagovori navduševal. Vsem krepek: Na zdar!

Ljubljanski občinski svet.

Včeraj ob 6. uri zvečer se je vršila v dvorani mestnega magistrata redna javna seja ljubljanskega občinskega sveta pod predsedstvom župana dr. Tavčarja, ki je naznanil, da je dr. Ambrositsch opravil svojo odsotnost.

Proslava smrti Josipa viteza Gorupa.

Po naznanilih predsedstva župan dr. Ivan Tavčar vstane in javi stoje ljubljanskemu občinskemu svetu: »**Slavni občinski svet! Dne 25. aprila je umrl na Reki Josip Gorup vitez Slavinski, častni meščan ljubljanski, največji dobrotnik slovenskega naroda in še posebni dobrotnik mesta Ljubljane.** Mislim, da ne bo nihče ugovarjal proti temu, da sem se v imenu občine udeležil pogreba velikega slovenskega mecena, izrekel v imenu občine rodbini pokojnikovi iskreno sožalje in položil na krsto venec ljubljanske mestne občine. Pričakujem, da bo občinski svet brez pomisleka dovolil, da se sožalje še posebej protokolira v zapisnik današnje seje in o tem pokojnikova rodbina pismenim putem obvesti. Občinski svet vzame stoje naznanilo na znanje.

Župan se nato še spominja smrti Ludovika Dimitza na Dunaju, ki je za časa potresne katastrofe v Ljubljani zastavil vse moči v prosep našega mesta.

Zapisnik zadnje seje se odobri.

Novi častni meščani ljubljanskega mesta.

Novim častnim meščanom ljubljanskega mesta se imenujejo: **šolski svetnik profesor Makso Peteršnik, bivši podžupan Vaso Petričič in oče kranjskih gasilcev Fran Doberlet.** Občinski svetnik Detela je obširno ocenjeval velike zasluge prof. Maksa Peteršnika, ki je bil l. 1910. imenovan tudi častnim članom »Slov. Matice«, za slovenski narod. Že samo njegovo epohalno delo »Slovensko nemški slovar« zasluži, da občina ljubljanska odkljuje tega odličnega moža, ki deluje že celih 40 let neumorno v korist slovenskemu narodu. Poročevalcev g. Višnikar opisuje zasluge bivšega podžupana Vaso Petričiča in Frana Doberleta.

Sprememba štatuta dekliškega liceja.

Štatut mestnega dekliškega liceja se spremeni v toliko, da se vpostavi pri § 27. kot nova točka, da **izvršuje disciplinarne preiskave ter razzodbe zoper učiteljsko liceja v I. inštanči kuratorij mestnega dekliškega liceja.**

Dr. Zajc pripoveduje, da so vsled novega obč. volilnega reda vsi štatuti ljubljanske občine potrebni reforme, ker so sedaj nastale popolnoma druge razmere. Pritožuje se radi tega, ker v kuratoriju ni nobenega zastopnika manjšine in predlaga, da se štatut vrne odseku ni izdelal nov sedanjim razpravam pripravni štatut.

Podžupan dr. Triller naglašja z ozirom na dr. Zajčeva izvajanja, da je deželni odbor s tem, da je odrekel podporo liceja, najbolj pokazal, da nima nobenega interesa na liceju.

Dr. Zajc: »Vi ste pregnali iz kuratorija odličnega šolnika našega somišljenika Detelo in vsled tega je bil deželni odbor primoran odreči subvencijo.«

Župan: »Govorite do občinskega sveta in ne do nas.«

Dr. Zajc: »Poslovni red.«

Župan: »Znam brati, ostanite pri stvari, sicer. Vam vzajem besedo.«

Štefe: »Najbolje je, če pustiš liberalne šolnike pri miru.«

Župan: »Občinskega svetnika Štefeta kličem k redu.«

Napredni občinski svetniki ploskajo,

Štefe vpije ves divji: § 13,

Obč. svet. Černe: Ven ž njim.

Zajčev predlog se nato odkloni, sprejme se predlog, katerega je stavil učiteljski zbor dekliškega liceja sam.

Matiji Maliču se dovoli vsprejem v občinsko zvezo ljubljansko.

Priziv U. Zupanca in Salezijanskega zaveda na Rakovniku proti odloku mestnega magistrata glede Rakovniške ulice se zavrne. Zastopnik mestne občine v deželno zvezo za tujski promet se izvoli iz 20 glasovi obč. svet. Röthl.

Zupan zve, da se je Štefe izrazil: »Vam bomo že gobce zavezali« in ga zopet pokliče k redu.

Častniški zbor č. kr. pehotnega polka št. 17 je sestavil zgodovino našega domačega polka in prosil za prispevek. Občinski svet je že l. 1908. dovolil v to svrh 500 K, če izide delo tudi v slovenskem jeziku. Ker je častniški odbor dosedaj sestavil zgodovino le v nemškem jeziku, se dovoli prvi obrok 250 K, drugi obrok pa šele potem, ko izide zgodovina tudi v slovenskem jeziku. Obč. svet. Pammer se protivi temu in zahteva, da se dovoli vsa svota. Sprejme se predlog poročevalca obč. svet. Reisnerja.

»Österreich. Bühnenverein« se je obrnil do ljubljanske občine s prošnjo, da se dovoli društvu podpora. Prošnja se odkloni, ker ima ljubljanska občina dovolj skrbi za domačim gledališčem in bi bilo naravnost absurdno, ako bi podpirala še nemška društva.

Kot prispevek za nagrobni spomenik častnemu meščanu ljubljanskemu, Čehu Janu Lega se dovoli znesek 50 K.

Prošnji pripravljalnega odbora za prispevek za IV. jugoslovansko umetniško razstavo v Belgradu se ugotovi in dovoli znesek 100 K.

Petru Šterku se dovoli nadaljna prepustitev potresnega posojila.

Francetu Golobu se ugotovi prošnja za izbris razstavne pravice glede protestnega posojila.

Računski zaključek in bilanca »Kreditnega društva mestne hranilnice« za leto 1911 se vzame na znanje in zviša denarna zaloga od 800.000 K na 900.000 K.

Vprašanje našega gledališča.

Zopet enkrat se je moral dotakniti občinski svet za ves slovenski narod tako perečega gledališkega vprašanja. Letošnja kriza je najbolj akutna in grozi uničiti našo največjo umetniško institucijo. Zastopniki naše dramatične umetnosti so na cesti in še sedaj ne vedo, kaj bo z njimi. »Dramatično društvo« se je obrnilo na občino s prošnjo, da dovoli izredno podporo, da se za prvo silo reši vsaj iz največje zagate. Poročevalec finančnega odseka prof. Reisner predlaga, da se dovoli »Dramat. društvu« za l. 1911/12 izredna podpora 6000 K v pokritje deficita, za l. 1912/13 pa izredna podpora 6000 K, pod pogojem, da se igralci takoj angažirajo. Nastavi se tudi mestni uradnik kot blagajnik in tajnik »Dram. društva«. V svrhu izplačila izredne podpore se naroča županu, da izposluje najetje potrebnega posojila.

Dr. Zajc: »Ravno v taki zadregi je letos tudi »Ljudski oder«, ki je končal svoje prvo leto s precejšnjim deficitom. Prosi, da se dovoli »Ljudskemu odru« 500 K podpore in zato najame posojilo 6500 K. Dr. Novak zahteva, da naj »Ljudski oder« najprej vloži prošnjo.

Etbin Kristan: »Dvomim, da je z dovolitvijo izredne podpore kriza našega gledališča že rešena. Obžalujem, da se vprašanje ne reši v celoti. Izredna podpora zamore obvarovati samo absolutni propad našega gledališča, s tem se zagotovi gledališču le za najhujšo silo obstanek. Naše gledališko vprašanje se mora enkrat rešiti definitivno, ako hoče biti gledališče v resnici umetniško kulturni zavod. Zvedeti moramo natančno sliko o položaju našega gledališča, nehati mora večno »fretarjenje«. Zato predlagam, da se naloži »Dram. društvu«, da poda natančno silko o finančnem, umetniškem in socijal. položaju gledal. in soda prospekt, kako izvesti ta kulturni zavod iz latentne krize, tako da bo obstoj gledališča osigurán. Sprejeto.

Stavbnege odseka poročila:

Za nujne poprave v mestnem kopaljšču Kolečiji se določi 220 K, za popravo cesarskega paviljona v mestnem logu 450 K. Prošnja Andreja Šarabona za spremembo regulacijskega načrta za Ahačljevo cesto se zavrne.

Prošnji Valentina Accetto za spremembo regulacijskega načrta na Trnovskem pristanu se ugotovi. Parcelacija parcele 185/2 katastralne občine Karlovske predmestje, last Franceta Kandareta, se za sedaj še ne izvrši.

Ob Karlovskega mostu se napravi stranišče. Določeno je zato že 700 K, treba je samo še poiskati prostor.

V svrhu sezidave mostu na Prulah se razpiše načrti konkurenčnim potom. V Florijanski ulici se popravijo trotoarji. Glede zveze Komenskega ulice z Ilirsko ulico se prično pogajanja za odkup sveta v Ilirski in Vrhovčevi ulici.

Pogajanja za regulacijo Martinove ceste se ponove v slučaju, če se razbijejo, se naprosi vlado za dovoljenje eksproprijacije.

Za preureditev mestne kopaljšče v Kolečiji se izdelajo načrti in proračun za žensko kopaljšče. Izvrši se tudi delna regulacija Emonske ceste in dovoli zato 1150 K kredita.

Ob 9. uri zvečer župan sejo zaključí. Nadaljuje se zopet danes ob 6. uri popoldne.

Idrija.

Nabiralnike društva »Sokolski dom« v Idriji so sedaj prvokrat izpraznili. Prinesli so društvu: Pri »Črnem orlu« 11 K 11 v, pri Fani 17 K 30 v, v kavarni Kavčič 25 K 40 v, pri Mat. Kobalu 9 K, skupaj 65 K 81 v. — Prijateljem Sokolstva priporočamo imenovane lokale!

Gostinčar v Idriji. Naš gospod državni poslanec Jože Gostinčar se je vendar osokolil, pa jo je primahal v Idrijo. Zgodilo se je to v soboto. Pritisnil je kljuko pri Oswaldu, potem sta šla k šmarincam. V nedeljo zjutraj pa je Gostinčar govoril na shodu v klerikalnem Didičevem hotelu. Vežal je otrobe, kakor pravijo tisti, ki so ga imeli nesrečo soslusati. Danes ne ve živ človek, kaj je Gostinčar pravzaprav hotel, pa tudi sam ne ve tega. Njegova govoranca je

bila podobna vremenskim prorokovanjem, recimo: če ni dežja, je pa lepo vreme. — Kar je v Idriji slabega, temu je kriva država; kar je dobrega, to je Gostinčarjevo delo! Tako se je trkal mož na prsi, da ga je bilo res lesno gledati. Rohnel je proti novemu pravilniku. Ko pa je padlo vprašanje, naj roko vzdignejo tisti, ki so za stari pravilnik in proti novemu in ko so se dvignile cele tri roke za stari pravilnik, se je Gostinčar ugriznil v jezik, ker jo je tako ime nitno polomil. Sicer se je shod končal brez vsake nezgode. Gostinčarju seveda ni nihče ugovarjal, ker se ne izplača in ker vsak otrok v Idriji ve, kako stoji z našim vrlim državnim poslancem! Zakaj bi mu tudi branili dober tek? Bog ga živi v političnem penziju!

Nesreča na kamniški progi.

Predvčerajšnjim zvečer je povozil kamniški vlak, ko je vozil proti Ljubljani, slabotno okoli 50 let staro žensko Marijo Kvas iz Jarš. To se je zgodilo na črti med Jaršami in Domžalami. Kakor se poroča, je hodila nesrečnica ženska že cel dan ob železniški progi in je posedala na šinah. Kaj je tam iskala — se ne ve, ali je nmenoma hotela priti pod vlak, ali je slučajno zašla na progjo. Ker je bila noč temna, ni mogel strojevodja ničesar opaziti. Ko so jo našli je bila grozno razmesarjena. Vlak ji je odtrgal obe nogi, eno roko in glavo. Iz tega se da sklepati, da je ležala na progji. Prepeljali so jo v mrtvašnico v Domžale.

Najnovejše vesti, telefonska poročila.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 7. maja. Današnja seja poslanske zbornice je nudila zopet jasno sliko avstrijskega parlamentarizma. Psovke najhujše sorte so letele naokoli, psovalo in kričalo se je naokoli, besede lump, šuft, zločinec, pasji bič so odmevale po zbornici, kakor v kaki beznici. Najprej je predložila vlada proračunski provizorij do 31. decembra 1912; nato je predsednik zbornice sporočil, da razpiše nove volitve za Silbererjev mandat, ker je sedaj gotovo, da se je ponesrečil. Nato je prišlo v razpravo poročilo verifikacijskega odseka, zlasti glede izvolitve nemškonalnega poslance Seidla je prišlo do skrajno burnih prizorov. Poročevalec odseka Stözl je kljub jasnim nezakonomitostim priročal overovljenjé mandata. Tekom njegovega poročila je že prišlo do ostrih spopadov med nemškimi nacionalci, krščanskimi socialisti in socialnimi demokrati, ki so pa vedno naraščali tekem govora krščanskega socialca Kemetterja, ki je psoval socialne demokrate na najostudnejši način. Razburjenost je bila vse večja. Višek so dosegli burni prizori po medključu poslance Fuchsa, ki je zaklical nemškemu svobodomislecju Neumannu: Molči! Prokleti žid! Neumann je nato obljubil Fuchsu klofute. Najhujše je postalo, ko je poslanec Saitz ostro in s sarkazmom kritiziral nemško-nacionalno prepotentnost. Označil je Stözljev predlog kot brezčasten ter je rekel, da je Hohenburger sramota nemškega ljudstva in pravi zločinec. Nemški nacionalci so klicali pri tem: Heil Hohenburger! V sled teh besed je prišlo med nacionalci in socialisti skoro do dejanskih spopadov. Nemci so se usuli proti socialistom, le predvarnostni slednjih se je zahvaliti, da ni prišlo do pretepa. Nemci so psovali demokrate s faloti, lumpi, šufti, defraudanti. Med Nemci se je zlasti odlikoval znani razgrajč Hummer, ki ga je svoje dni Malik obdelal s pasjim bičem, zato so mu socialisti tudi kričali, da je zanj edino zdravilo Malikov pasji bič. Vsak trenutek je bilo pričakovati spopadov. Poslanec Saitz je nadaljeval svojo kritiko o nemških nacionalcih,

ter je imenoval nemške nacionalce najbolj nemoralnično stranko v Avstriji. Nemški »Nationalverband« ni vreden imena, ki ga nosi. Njegova politika se giblje v moralničen blatu in nobena dostojna stranka ne sme imeti stika s stranko, kateri načeljuje v ministrstvu Hohenburger. Med silnim hrupom je Saitz končal svoj govor. Nato je k dejanskemu popravku govoril Simon Stark, ki je tudi napadal socialne demokrate. Ko je sledilo še nekaj dejanskih popravkov je poročevalec Stözl odločno zavrčal napade socialnih demokratov. Nato so bili overovljeni mandati poslancev Buzcha, poljskonarodnega demokrata, poslance Raucha, poljskega demokrata Kleskega, poljskega demokrata, Hagenhoferja, krščanskega socialca, Vojne, staročeha, Dembskega, poljskega narodnega demokrata, Siegaleviča, Poljaka, Rychlika, poljskega demokrata, in Seidla, Nemca.

CUVAJEVI ŠPIJONI V BELGRADU.

Belgrad, 7. maja. Te dni se začne pred tukajšnjim mestnim sodiščem obravnava proti detektivom, ki jih je poslal Cuvaj iz Zagreba za hrvaškimi visokošolci v Belgrad. Tu je bilo od srbske policije aretiranih enajst špijonov, a eden v Krogujevcu, ki je bil tako predrzen, da se je vsedel med dijake pri banketu, ki ga je priredila občina gostom. Zagrebški dijaki pa so detektiva spoznali in ga izročili policiji.

BOLGARSKA IN ZAPRTJE DARDANEL.

Carigrad, 7. maja. Tukajšnji bolgarski poslanik Sarafov je izročil turški vladi spomenico svoje vlade, v kateri izjavlja, da bo Bolgarska energično zahtevala od Turčije odškodnino, ako ta ne odpre v najkrajšem času Dardanel ter pusti prosto pot onim bolgarskim ladjam, ki čakajo v usodnih bolgarskih pristaniščih, da prepeljejo ogromno množino blaga na zapad!

Odgovorni urednik Radivoj Korene.

Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Širite, kupujte in naročajte „Dan“! Prijavljajte nove naročnike!

Najfinejši **SPIRIT**

iz žita oddaja na debelo od 60 litrov naprej po nizki tovarniški ceni veležganjarna 250

M. ROSNER Co.
v Ljubljani, poleg pivovarne „UNION“.

Senčnat vrt in velik salon.

Vljudno naznanjam slav. občinstvu, da sem prevzela 6. maja staroznano

„Perlesovo restavracojo“.

Kuhinja izborna. Vina pristna. Vedno sveže pivo. Kava, čaj in razne žgane pijače.

Sprejemajo se abonente na hrano.

Gostilna je odprta vsak dan ob 5. uri zjutraj.

Za obilen obisk se vljudno priporoča

Ivanka Matjan, restavraterka.

Zaprto kegljišče in velik prostor za balincanje.

Naznanilo preselitve.

Dovoljujem si cenjenemu občinstvu vljudno naznaniti, da sem preselil svojo

krojaško obrt

iz Sodne ulice

na Sv. Petra cesto št. 32, I. nadstr.

Zahvaljujoč se za dosedaj mi iskazano zaupanje in naklonjenost, prosim p. n. občinstvo, da mi isto izkazuje tudi v naprej, beležim z odličnim spoštovanjem

Ivan Kersnič,
krojaški mojster.

Viktoria Sterniša

Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Največja zaloga moških, damskih, otroških in pristnih gorskih čevljev. Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

Najpriležnejši čevlji sedanjosti.

Edino zastopstvo Puch-koles za Kranjsko. Najboljši stalni stolci od 70 K naprej.

1887 1912

Največja in najbogatejša tovarniška zaloga precizijskih ur, zlatnine, srebrnine in briljantov. Lastna tovarna ur v Švici. Konkurenčne ure K 3-50, K 4—, K 5—.

Fr. Čuden, Ljubljana
urar, trgovec in posestnik; delničar družbe „Union-Herlogère“. 258.

voda Burgundski, Ivam Nevstrašni vas ne potrebuje več! Idite, Odslavljam vas!...

Z velikimi koraki je začel tekati po dvorani, glasno škripajoč z zobmi; sramotilni dvojni poraz mu je gnal togoto po telesu. Volčja četvorica je stopila skupaj preplašeno in in stihim glasom pomenkovati. Končno je stopil Ocquetonville pred vojvodo in spregovoril:

— Visokost!

— Nehaj; ne maram vas več videti. Odpravite se od tod! je zagrmel vojvoda.

— Visokost, je prosil ponižno Ocquetonville, Blagovolite počakati z odpovedjo do jutrišnjega dne. Ako smo imeli opraviti z duhom, s prikaznijo, nam morate odpustiti. Ako je pa gospod Passavant v resnici še med živimi, vam prisegam zase in tovariše pri naših glavah, da je jutrišnji dan, njegov zadnji dan!

Dobro vemo, kje ga imamo iskati! In jutri je pogrebni dan vojvode Orleanskega in visokost ve, da bodo Armanjačani zastopani v polnem številu. Visokost, pridržite nas le še en dan ob sebi, le še en dan!

Vojvoda je mrko gledal na štiri skesance; videl je njih olupanost, v spomin so mu prišla vsa njih dela in vedel je tudi, da ne leži krivda na njih.

— Bodi, je dejal počasi. Idite; tri dni odloka vam dajem, da izvršite, kar obljubljate. Četvorica se je klanjajoč odstranila. Niti mislili niso na počitek; v tem trenutku, bi se spoprijeli tudi z duhom, zakaj raje bi umrli nego odšli iz službe Ivana Nevstrašnega.

— Ne morem shajati brez njih, je pomislil vojvoda, ko so bili odšli. Udani so mi in vse bi

Volčje so s strašnim krikom odskočili...

Kraljica pa je stopila k oknu in privzdignila bakljo. Krvav svit je razsvetlil Passavanta, ki je trdno oklepal okolo pasu trepetajočo deklico...

Izabela je spustila bakljo in se sesedla na bližnji stol. Iz grla se ji je izvil čuden krik, ki je bolj naznačeval radovanje, kakor grozo...

Passavant je z deklico v naročju skočil raz okna v sobo in dejal z mirnostjo, ki jo more imeti le človek, nahajajoč se med življenjem in smrtjo.

— Bog daj, gospodje. Vrata so bil zaprta, torej mi ni preostajalo družega, nego ta dohod. Blagovolite oprostiti madame!

Pri teh besedah se je naklonil kraljici, ki je že premagala prvo iznenadenje. Srepa je upirala oči v plemiča in v deklico, ki je še vedno ležala v njegovem naročju in brezmejno zaupanjem obračala vanj oči. Bila sta kakor nekaj nerazdružljivega, vstvarjenega drugo k drugemu.

Ko je spoznala Izabela, da Passavant ni mrtev, jo je navdalo neizrekljivo veselje. Vojvoda je ali lagal ali se zmotil. Stari načrti so stopili zopet v veljavo.

V hipu ji je bilo tudi jasno medsebojno nagnenje mlade dvojice pred njo in začutila je v Odette hudega tekmeča. Tekmeča, zakaj Passavanta si je bila odločila zase, popolnoma zase. Vzrok za odstranitev deklice je narastel v dvojni meri...

Zapovedujoč se obrnila k četvorici in dejala:

— Primate urno dekleta! Kaj se obotav-

Hiša Saint-Pol.

Kupujte „Dan“!
Izvod samo 6 vinarjev.

Naznanilo.

P. n. občinstvu vljudno naznanjam, da izvršujem
naprave novih strelovodov,

prevzemam popravila in preizkuse električnih naprav z aparatom, dalje delam hišna elektr. zvonila, električne ure, napeljujem hišne telefone; splošno prevzemam vsa v elektrotehnično stroko spadajoča dela po nizkih cenah.

Kdor bi me izmed občinstva potreboval, naj mi blagovoli po dopisnici naznani svoj naslov.

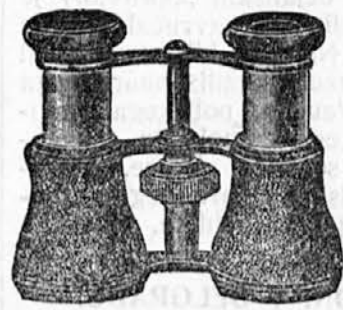
Ivan Mihelčič, elektrikar.
Rožna dolina pri Ljubljani.

FR. P. ZAJEC

Ljubljana Stari trg 9 Ljubljana

priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblastveno koncesionirani optik in strokovnjak svoj

optični zavod.

Dalnogleda, toplo-
mere, in zrakomere
vseh vrst.

Očala, ščipalnikl natančno po zdravniškem receptu.

Cenike pošiljam na zahtevo zastoj in poštne prosto.

„DAN“ se prodaja po vseh
tobakarnah po 6 vin.

Priznано najbolje **slovensko pivo** iz delniške pivovarne Laški trg

se toči v hotelu „ILIRIJA“.

Kavarna je vsako noč do jutra odprta.

Za birmance

priporoča

„Angleško skladišče oblek“, **O. Bernatovič,**
Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

obleke, klobuke in slamnike za dečke, kakor tudi obleke za deklice.
Velikanska izbira izgotovljenih oblek za gospode in najnovejša konfekcija za dame.

Št. 13192.

Razglas.

Po naročilu c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 18. aprila t. l., št. 8372 se opozarja prebivalstvo mesta Ljubljane, da je letos takozvano hroščevo leto.

Podzemeljski ogrci rjavega hrošča so napravili zadnja leta po nasadih, njivah travnikih, vrtovih, gozdih in vinogradih veliko škodo, ker so izpodjedali korenine; zdaj pa objedajo hrošči mladozelenča drevesa, rastline, trte, zlasti pa sadno drevje ter pokončavajo vse bodoče pridelke.

Zato je v živo korist ljudstva, da pokončuje rjavega hrošča z vso silo in na vse načine. Najlažje se pokončujejo hrošči v zgodnjih jutranjih in dopoldanskih urah, dokler še ni gorkega solca in dokler sede hrošči leni po vejah in rastlinah.

Ob tem času je najuspešneje otresati jih v rjuhe ter jih zmetati v vreče, ki naj se na to pomešani z neugašenim apnom namočijo ali skuhamo in posuše na solncu. Na ta način pokončani hrošči so tečna piča perutnini.

Opozarja se prav posebno, da je treba hrošče pokončavati najbolj prve pomladne tedne, ko začno letati in pa ko nehajo frčati, ker je tedaj med njimi največ babilc.

Deželni odbor plača stroške za neugašeno apno in njegovo vožnjo ter daje prispevke za rjuhe in vreče, ki so za nabiranje rjavih hroščev potrebni.

Račune je predložiti mestnemu magistratu do konca junija t. l. da jih odpošlje deželnemu odboru.

Ljubljansko prebivalstvo se pozivlja v lastnem interesu, da pomaga pokončavati škodljivega hrošča in da k temu poslu navaja in vzpodbuja tudi mladino.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 25. aprila 1912.

Župan:

dr. Ivan Tavčar, l. r.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu najvljudneje naznanjava, da sva prevzela staroznano

gostilno pri „Travnu“ na Glincah

kjer bova točila pristna dolenska, štajerska in istrijska vina ter najboljše domače vrhniško pivo. Skrbela bova vedno za dobro mrzlo in gorko kuhinjo.

Sprejmejo se tudi abonenti na hrano.

Na razpolago je velik krasno opremljen senčnat smrečni gaj in vrt, prostoren za približno 10.000 ljudi, dalje velik salon, primeren za razne prireditve in shode. Preskrbljeno je za varno otroško igrišče. — Točna postrežba in nizke cene.

Za obilen in blagohoten poset se priporoča

329

z odličnim spoštovanjem

I. I. Šeme.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg št. 25.

Lastna potokolirana tovarna ur v Švici.

Tovarniška znamka

„IKO“

Cenik zastoj in poštne prosto.

„NARODNA KAVARNA“.

Danes in vsak dan

dunajski damski orkester.

Začetek ob pol 9 zvečer. Vstop prost.

FRAN KRAPEŠ, kavarnar.

Del. glavnica:
K 8.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad
K 800.000.

Stritarjeva ulica šte. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

— 370 —

ljate? Z vami, plemič Passavant pa imam govoriti.

Hardy je izvlekel dolgi rapir in mirno spregovoril:

— Ne bojte se ničesar gospodična; dokler sem jaz tu ne položih nihče od teh niti prsta na vas!

— Ne bojim se več, je šepnila Odette.

— Napre! je zakričala pri teh besedah kraljica z razjarjenim glasom. Primate dekline! Vdajte se prostovoljno plemič, ne zoperstavljajte se in odpustim vam! Ha, kaj pomeni to, strahopetci, ali vas je zlodej obsedel!

Passavant se je zvonko zasmel, zakaj prizor, ki se je nudil njegovim očem je bil nad vse zabaven.

Volčje so stali stisnjeni v kotu, blede kakor smrt in tresoč se po celem telesu kakor listje na vodi. Pregibali so čeljusti, kakor vode potrbna riba, ali besede niso spravili iz grla. Klavrnejših vitezov si ni mogoče misliti, kakor so bili v tem hipu pomočniki vojvode. Izabela je strmela vanje in si ni mogla tolmačiti tega prizora; besna togota je vstajala v nji. Ali naj bo zastoj ves trud, ponesrečen celi napad?... Divje je ponovila še enkrat svoj ukaz in začepetala z nogo. Volčje so se zarznili, uprli belino oči v smehljajočega se Passavanta, stresli se in stekli iz sobe kakor norci. Tekli sov enomer dalje, dokler se niso znašli v veliki vojvodovi orožarnici.

Ivan Nevstrašni jih je nestrpno pričakoval. Prihrumeli so v dvorano z naježenimi lasmi, z meči v rokah, pokriti s peno okrog ust in z obleko v neredu.

— 371 —

— Kje je ona? ja zagrmel vojvoda z namršenimi obrvmi.

— Passavant!

— Mrtvi!

— Duh!

— Naša smrt!

Zakričali so vsi na enkrat in noge so jim odpovedale.

— Peklo! je zatulil vojvoda. Govorite, kaj je! Kje je deklica? Strela božja, dam vas obesiti vse!

Dolgo časa je trpelo predno je vojvoda med grožnjami suvanjem, kletjem in drugimi pripomočki izvlekel iz vseh štirih, kar so mu mogli povedati. Hotel je vse detajle, zmerjal jih je s strahopetci, obljudil Bruscailleju, Bragailleju in Brancaillonu vislice; in ko je zvedel da je hotela Izabela Odette zase, je začel brezumno divjati. Kaj da se ima praljica vtikati v njegove posle, da je Izabela pregledala in uganila njegov načrt, da je vnovič vse izgovorjeno, da stoji zopet pred strašno odločitvijo: možato priznati ljubezen do Odette in se odreči vsej s trudom zgrajeni bodočnosti, ali pa žrtvovati deklico, izročiti jo Izabelini krvoločnosti in gaziti naprej v močvirju zločina in grozodejstev.

Ko se mu je začela po malem vračati zavednost, jih je vpraševal dalje:

— Kako, strahopetci, štirje ste se bali enega!

— Duha! se je stresel Guines.

— Enega moža ste se zbal, štirje meči so pobegnili pred enim mečem. Ha, ha! Voj-

Ker se pride dandanes pri hudi konkurenci do denarja le potom

dobre reklame

svetujemo vsem, ki hočejo kaj kupiti ali prodati, ali ki iščejo službe, da naj inserirajo v izbornem in zelo razširjenem slovenskem ne-
odvisnem dnevniku

„DAN“

ker ima to inseriranje gotov uspeh.

Oglase za „DAN“ sprejema po najnižjih cenah „Prva anončna pisarna“ v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 8, katera daje radevolje tudi vse za to potrebne informacije.